

Włodzimierz Padlewski: architektura i sztuka

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

Włodzimierz Padlewski: architektura i sztuka

W roku jubileuszu stulecia urodzin

Redakcja i opracowanie
Hubert Bilewicz

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Gdańsk 2008

ogniwa organizacyjne – Studia³⁴⁸. Poza omawianym tu Studium Wnętrz powstały jeszcze trzy inne: Architektury Ogrodowej, Sztuki Liturgicznej oraz Sztuki Żydowskiej³⁴⁹.

Kierowanie Studium powierzono niekwestionowanemu autorytetowi w dziedzinie projektowania mebli – architektowi Stefanowi Sienickiemu, którego w owym czasie w Polsce należy uznać za jednego z pierwszych projektantów przemysłowych, a właściwie za prekursora w dziedzinie określanej współcześnie mianem dizajnu. Od lat współpracujący ze znaną firmą „Thonet Mundus”, produkującą seryjne meble z giętego drewna bukowego³⁵⁰, był Sienicki także jednym z pierwszych polskich historyków meblarstwa. Swą dysertację doktorską poświęcił meblom kolbuszowskim. Do chwili obecnej jest ona jedną z niewielu prac monograficznych, jakich doczekało się polskie meblarstwo³⁵¹.

Już w początkowym okresie funkcjonowania Studium, dla ożywienia jego działalności i zintensyfikowania działań, zaproszono do współpracy grupę trzynastu architektów³⁵² znanych z wcześniejszych zainteresowań projektowaniem wnętrz. Zapewne należy się w tym domyślać inicjatywy samego Sienickiego³⁵³. Wśród zaproszonych znaleźli się: Jan Bogusławski, Zofia Dziewulska, Stanisław Gałęzowski, Nina Jankowska, Stefan Koziński, Marek Leykam, Piotr Maria Lubiński, Włodzimierz Padlewski, Władysław Pierńkowski, Stanisław Połujan, Kazimierz Prószyński, Bolesław Szmidt i Józef Ufnalewski. Niektórzy legitymowali się już wówczas sporym dorobkiem artystycznym. Niekiedy, jak w przypadku Włodzimierza Padlewskiego, będącego jednym ze współprojektantów słynnych mebli metalowych do Zameczku Prezydenta Ignacego Mościckiego w Wiśle mieli za sobą spektakularne sukcesy. Z zainteresowań meblami z giętych metalowych rur znany był sam Sienicki, jak również Nina Jankowska, związana wcześniej z Towarzystwem Reformy Mieszkaniowej i kręgiem funkcjonalizmu. Ze środowiska o zupełnie odmiennych upodobaniach artystycznych wywodził się Kazimierz Prószyński, współwłaściciel warszawskiego „Salonu Dobrych Mebli”, w którym można było kupić luksusowe sprzęty jego projektu, a także uzyskać fachowe porady w kwestii urządzania wnętrz³⁵⁴. Architekci Gałęzowski i Połujan mogli się poszczycić opracowaniem wyposażenia dla Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, będącego największym założeniem sportowym w międzywojennej Polsce³⁵⁵. W grupie młodszych i mniej jeszcze wówczas utytułowanych osób znaleźli się: Jan Bogusławski, mający za sobą udany debiut jako projektant domów letniskowych w podwarszawskim

³⁴⁸ *Sprawozdanie z działalności Zakładu Architektury Polskiej i Historii Sztuki PW w roku akad. 1935–36*, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” R. 5, 1937, nr 1, s. 103.

³⁴⁹ Tamże, s. 104–105, przyp. 5. Kierowanie Studium Sztuki Ogrodowej powierzono architektowi Gerardowi Ciołkowi, Studium Sztuki Liturgicznej – ks. prof. Z. Obertryńskiemu, natomiast na stanowisko kierownika Studium Sztuki Żydowskiej powołano prof. Oskara Sosnowskiego; zob. *Warszawska Szkoła Architektury*, s. 162.

³⁵⁰ *Nasz dorobek w meblarstwie*, „Przegląd Stolarski” 1929, nr 12, s. 1–2; *Wystawa mebli na PWK w Poznaniu*, „Przegląd Stolarski” 1929, nr 14, s. 1–2; S. [Sienicki], *Serjowa fabrykacja mebli*, „Dom, Osiedle, Mieszkanie” R. 1, 1929, nr 10–12, s. 28–31; Reklama firmy „Thonet Mundus”, „Dom, Osiedle, Mieszkanie” R. 3, 1931, nr 3, s. 12.

³⁵¹ S. Sienicki, *Meble kolbuszowskie*, Warszawa 1936. Monografia ta została wydana drukiem przez Zakład Architektury Polskiej i Historii Sztuki Politechniki Warszawskiej.

³⁵² Włodzimierz Padlewski określił ją jako „związek trzynastu”; zob. niniejszy tom, s. 34.

³⁵³ We wstępie do katalogu pierwszej wystawy zorganizowanej przez Studium w 1937 roku Sienicki napisał: „Do zaprojektowania [wnętrz] zostali [...] zaproszeni architekci, którzy znani byli ze swych zainteresowań w zakresie budowy wnętrz”; zob. *Architektura wnętrza*, s. 12.

³⁵⁴ Współwłaścicielem sklepu mieszczącego się przy ul. Krakowskie Przedmieście 7 był Tadeusz Magnuski; zob. I. Huml, *Polska sztuka...*, s. 116, przyp. 2.

³⁵⁵ Centralny Instytut Wychowania Fizycznego zrealizowano w l. 1928–1930; zob. M. Leśniakowska, *Architektura w Warszawie. Lata 1918–1939*, Warszawa 2002, s. 161.

- 120, 134, 140, 147, 153, 167, 211, 214
- Lubiński** Piotr Maria 27, 35, 107, 119, 126–127, 129–131, 149, 150, 180, 181, 187
- Lustgarten**, rodzina 36
- Lutosławski**, urzędnik w firmie „Lilpop...” 52
- Łoboda** Zygmunt 114
- Łukaszewicz** Julian 147, 165
- Łyżwański** Antoni 116
- Magnuski** Tadeusz 126
- Majewski** Witold 58
- Marciniak** Antoni 106
- Marczewska** Maria 88
- Marczewski** Kazimierz 88, 147, 165
- Marężowa** 52
- Marzyński** Stanisław 88, 107, 147, 167
- Miączyński** M. 147, 165
- Mies Van der Rohe** Ludwig 28
- Minkiewicz** Witold 58
- Mirski** Józef 7, 111
- Mokwiński** Wojciech 153, 214
- Morsztynkiewiczowa** Helena, zob. Kurkiewicz-Morsztynkiewiczowa Helena
- Mościcki** Ignacy 7, 29, 32, 37, 101, 126, 148, 173, 175, 177
- Nacht-Samborski** Artur 83
- Niemojewski** Lech 141
- Niewska** Olga 9, 46
- Noakowski** Stanisław 118
- Nowacka-Ptaszycka** Hanka 33
- Nowicki** Maciej 9, 113, 120, 150, 191
- Obertyński** Z. 126
- Ogrodzki** Józef 36
- Olszewski** Andrzej 76, 121
- Orlicz-Dreszer** Gustaw 9, 46
- Osiński** Marian 58
- Ostrowska** Jadwiga 131
- Ostrowska** Maria 152, 211
- Ostrowski** Janusz 9, 121, 131
- Oyrzanowski** Wiesław 128
- Pacześniak** Jerzy 13, 62–63, 111, 136–137, 138, 151, 198–199
- Padlewska** Janina, z domu Biskupska, żona Włodzimierza 5, 49, 133, 153, 214, 216
- Padlewska** Joanna, córka Ewy 89–90
- Padlewska** Maria, siostra Włodzimierza 22
- Padlewska** Oktawia 17
- Padlewska** Olga Ewelina, z domu Reichardt, matka Włodzimierza 17, 19–20
- Padlewska-Kotowicz** Ewa Helena, córka Janiny i Włodzimierza 5, 26, 50, 89
- Padlewski** Jacek Józef Stefan, syn Janiny i Włodzimierza 50, 89, 153, 216
- Padlewski** Jan, syn Jacka 89–90
- Padlewski** Józef Tadeusz, ojciec Włodzimierza 7, 17, 18, 19, 101–102, 147, 152, 164, 207
- Padlewski** Marcin, syn Tomasz 90
- Padlewski** Roman 17
- Padlewski** Stanisław, brat Włodzimierza 22
- Padlewski** Tomasz, syn Janiny i Włodzimierza 50, 89–90
- Padlewski** Władysław 20
- Padlewski** Zygmunt 20
- Pakulscy** 55–56
- Pągowska** Teresa 89
- Peretiatkowicz** Marian 21–22
- Perret** August 64–65, 92, 94, 138